

2021-02-18
S2021/01550 (delvis)

Socialdepartementet

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Uppdrag att ta fram vägledningsmaterial om organdonation

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Socialstyrelsen att ta fram vägledningsmaterial med anledning av regeringens förslag och bedömningar i propositionen 2020/21:48 Organdonation.

För genomförandet av uppdraget får Socialstyrelsen använda 2 000 000 kronor under 2021. Kostnaderna för genomförandet ska belasta utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslag 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagspost 18 God vård och folkhälsa. Medlen utbetalas engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet. Rekvisitionen ska lämnas senast den 1 december 2021. Medel som inte har utnyttjats ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2022. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning lämnas till Kammarkollegiet. En redovisning av hur uppdraget har genomförts ska lämnas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 1 mars 2022. Rekvisition, återbetalning och redovisningar ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Ärendet

Även om antalet organtransplantationer i Sverige över tid har ökat och donationsviljan i befolkningen är hög råder fortfarande brist på organ som är lämpliga för transplantation. Det är därför angeläget att förutsättningarna för organdonation är goda och att verksamheten främjas. I det syftet beslutade regeringen den 5 november 2020 propositionen 2020/21:48 Organdonation. I propositionen föreslås bland annat att medicinska insatser före döden, s.k. organbevarande behandling, under vissa förutsättningar ska få ges en möjlig donator. Vidare föreslås att den rätt som närstående i dag har att förbjuda

donation i de fall den möjliga donatorns inställning till donation är okänd, det så kallade närståendevetet, tas bort. Liksom i dag kommer närstående även i fortsättningen att vara en viktig källa till information om den möjliga donatorns inställning till donation. Det föreslås även att transplantationsingrepp inte får göras på en avliden, som vid sin död var vuxen och hade en funktionsnedsättning av sådan art och grad att han eller hon uppenbarligen som vuxen aldrig haft förmåga att förstå innebörden av och ta ställning till donation. Regeringen föreslår att lagändringarna träder i kraft den 1 juli 2021. I propositionen aviserar regeringen även ett uppdrag till Socialstyrelsen att ta fram vägledningsmaterial med anledning av de föreslagna lagändringarna.

Närmare om uppdraget

Regeringen lyfter i propositionen särskilt fram några områden där det kan finnas skäl att på myndighetsnivå överväga behov av ytterligare vägledning i form av föreskrifter eller annat vägledningsmaterial, t.ex. när det gäller innehållet i den organbevarande behandlingen. Uppdraget är dock inte begränsat till att enbart omfatta dessa områden, utan Socialstyrelsen ska vid genomförandet av uppdraget även överväga behov av vägledning inom andra områden.

Det är angeläget att arbetet med att ta fram vägledningsmaterial inleds i så god tid som möjligt. Uppdraget ges därför med förbehåll för att riksdagen ännu inte har beslutat om förslagen i propositionen.

På regeringens vägnar

Lena Hallengren

Tilde Eriksson

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Finansdepartementet/BA

Kammarkollegiet

Sveriges Kommuner och Regioner